

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 3.

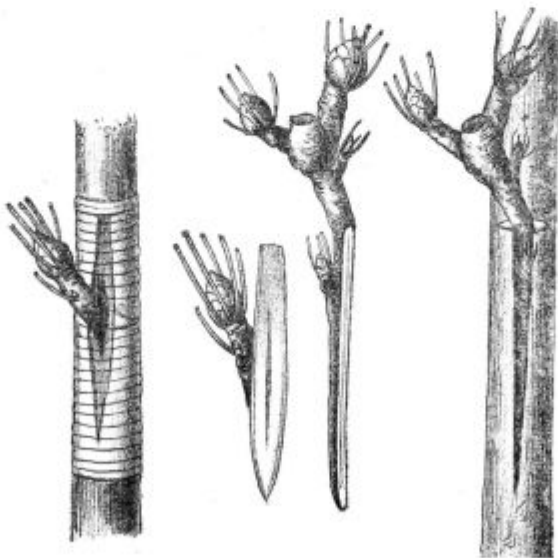
Št. 20. V Ljubljani, 31. oktobra 1899. Leto XVI.

Obseg: Cepljenje s sadnim lesom. — Gnojitev sadnemu drevju. — Ali je Tómasova žlindra važna za naše kraje? — Gnoj in gnojenje (Konec) — Vprašanja in odgovori — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva — Tržne cene. — Inserati.

Cepljenje s sadnim lesom.

Čestokrat vprašujejo sadjarji, zlasti tisti, ki se pečajo s pritličnim drevjem, kako naj se drevo naredi hitro rodno, posebno tako, ki poganja preveč v les. Sredstev v to svrhu je več in smo tudi že večkrat pisali o njih, eno pa je, ki najhitreje privede do zaželenega uspeha, in to je vcepljenje rodnega lesa v močno rastoče veje. Za tak namen je vzeti rodni les od dobro rodečih vrst. Cvetno popje za prihodnje leto se razvija že poleti, in sicer v mesecih juliju in avgustu. Cvetno popje spoznamo na njega popolnem razvitju ter na listnem vencu, ki ga obdaja. Da bo uspeh gotov, izbrati nam je take pope, ki so obdani od 5 do 6 listov. Vejice, na katerih so taki rodni popki, se odrežejo in potem osmučejo listja ter takoj v gladko vejo vcepijo, in sicer v zarezo T, kakeršna se naredi pri okuliranju. Rodno popje z lesom se mora seveda primerno prirezati, kakor kažeta podobi 48. in 49., in sicer je podoba 48. posamezen pop, a podoba 49. cela rodna vejica. Podobe so tako jasne, da jih ni treba popisovati, le to omenjamo, da je priporočeno precej lesa vzeti, ker se potem mora narediti dolga zareza, ki daje veliko spre-

jemalno ploskev. Iz podobe 50. je razvidno, kako je narediti na podlagi zarezo in kako se cepič vtakne pod lubad, podoba 47. pa zopet predočuje povezano, t. j. zgotovljeno cepitev. Cepitev se seveda ne sme zamazati, in za drugo delo velja tisto, kar velja za okuliranje. Omenjamo, da je taka cepitev tudi takrat prav porabna, kadar hočemo hitro spoznati kakšno sadno vrsto; v takem slučaju cepimo cveten pop na kakšno starejšo že rodeče drevo ter potem dobimo sad že drugo leto.

Pod. 47. Pod. 48. Pod. 49. Pod. 50.

Gnojitev sadnemu drevju.

Glede gnojitve sadnemu drevju je še marsikaj nejasnega in je še precej razlik med nazori praktičnih sadjarjev in učenjakov.

Sadno drevo rabi za uspevanje, kakor vsaka druga kmetijska rastlina, raznih redilnih snovij, ktere mora najti tod v zemlji, koder se razprostirajo njegove korenine. Te snovi potrebuje za svojo rast ter za tvoritev sadja. Glede zgorljivih snovij je zrak velika zaloga, iz ktere jih drevo more zajemati, a rudninske snovi morajo biti v zemlji pripravljene. Neobhodno potrebne snovi, ktere drevo zajema iz zemlje,

so: dušik, kalij, fosforova kislina in nekatere manj važne. Navzočnost teh snovij v zemlji pa ne zadostuje, biti morajo tudi raztopne. Zaradi tega je tudi potrebna gotova množina organskih snovij ali sprstenine, ktere z razkrajanjem oddajajo ogljikovo kislino, ki zopet pomaga razkrajati rudnine ter jih usposobljati za rastlinsko hrano. V zgodovini sadjarstva so pritožbe o nerodovitnosti sadnega drevja stalne. Kdor svojega vrta, polja itd. ne gnoji, dobro ne obdela, ta se tudi ne sme nadejati obilega pridelka; kdor pa svojega zemljišča sploh ne obdela, ta se pa že celo nima ničesar nadejati.

Kdor količkaj razume o sadjarstvu, ve, da mora drevo, predno naredi plod, narediti pred vsem rodno ali cvetno popje. Cvetno popje naredi drevo iz tistih redilnih snovij, ktere nakopiči v svojem soku. Kakor vse druge rastline, isto tako zajema drevo s svojimi koreninami iz zemlje raztopljen redilne snovi. Te snovi se dvigajo po drevesu noter do skrajnih vršičkov in listov, kjer se pretvarjajo s pomočjo ogljikove kisline, ktero listje srka iz zraka. En del vode se spaja z ogljikom ter dela ogljikove vodike razne sestave, ki so na pr. sladkor, škrob itd. Z izhlapanjem se izpravi drug del vode iz rastline, ostanek pa služi v zvezi z redilnimi snovmi za tvorjenje staničja. Temu pravimo v navadnem življenju „drevesna rast“. V gorkih letnih časih je to izhlapevanje tako obilo, da se le malo redilnih snovij porabi za tvorjenje novega staničja. Ostali del redilnih snovij se nabere v staničju ter je drevesu nekaka rezervna zaloga, ki mu ob svojem času služi za tvoritev cvetnega popja.

Izkušnja nas uči, da se rezervne snovi nabirajo le v gorkem poletnem času; tvoritev sadnega popja se vrši le poleti, torej ob času, ko je rast drevesa ali pogonjanje že ponehalo.

Ako je kako poletje tvorjenje sadnega popja izostalo, moreta biti temu kriva dva vzroka: 1.) Pomanjkanje redilnih snovij v dvigajoči se vodi, vsled česar ni bilo drevesu mogoče, staničje zalagati z redilnimi snovmi. 2.) Nezadostno izhlapevanje vode v razmerju z zavžito množino. S tem pa ni še izrečeno, da zastane tudi rast drevesa. Korenine v dobri zemlji rastočega drevesa se razmerno jako hitro razprostirajo ter s svojim pomnoženim delovanjem dovažajo drevesu veliko vode in mnogo redilnih snovij, dočim ima mlado drevo še malo izhlapovalnih organov, kterih mu nekaj še vrhu tega odvezamemo z vsakoletnim obrezovanjem. Vsak misleč sadjar vidi torej jasno, da se ta množina vode in redilnih snovij razdeli na malo število porablajočih organov. Tako si moremo razjasniti veselo in bujno rast mladega drevja.

Obravnavajmo torej vprašanje, kdaj se zalagajo v drevesu rezervne snovi? Tudi na to vprašanje nam izkušnja da najboljši odgovor: „Kakor hitro so korenine drevesa v ravnotežju z njegovim listjem“. Kdaj je to, je težko naprej določiti, ker je zavisno od mnogih slučajnostij. Te so: 1.) stališče drevesa, oziroma kakovost zemlje; 2.) svojstva dotične vrste, ali je bolj ali manj rastna; 3.) podloga, na katero je drevo cepljeno.

Predočimo si vzroke, ki morejo narediti drevo nerodovito. 1.) Pomanjkanje redilnih snovij. 2.) Rodovita drevesa čez nekaj let tako oslabe, da rabijo nekaj let miru, predno postanejo zopet rodna. V zadnjem slučaju je drevo vzelo preveč redilnih snovij iz zemlje, t. j., zemlja je postala izsesana. Sadjar mora torej pred vsem misliti na zboljšanje zemlje, t. j. na gnojitev.

Najvažnejše vprašanje, na katero moremo odgovoriti, je: Kteri gnoj je najboljši za sadno drevje?

Mi dobro vemo, kaj drevesu vsako leto vzamemo. En izgled naj nam to razjasni. Jabolko ima naslednjo sestavo: Vode 83,58 %, dušičnatih snovij 0,39 %, kisline 0,84 %, sladkorja 7,73 %, drugih nedušičnatih snovij 5,17 %, lesne vlaknine 1,98 % in pepela 0,31 %. Na vodo in na dušik nam ni treba misliti, ravno tako ne na kislino, sladkor in lesno vlaknino, ki so ogljikovi vodiki.

Preostanejo le še sestavni deli pepela, in sicer je kalija 35,68 %, natrona 26,09 %, apna 4,08 %, magnezija 8,75 %, železnega okisa 1,40 %, fosforove kisline 1,35 %, žveplene kisline 6,09 %, kremikove kisline 4,32 %, čistega pepela 1,44 %. Zadnji nima nobenega pomena. Imamo zemlje, ki so malo apnene ali pa nič. Ker na takih zemljah sadje dobi celo finejši okus, zato se tudi nanj ne oziramo. Magnezija, natrona, kremikove kisline iz železnega okisa je v vsaki zemlji toliko, da na gnojitev z njimi ni potrebno misliti. Pač pa moramo zemlji pognojiti s kalijem, s fosforovo in z žvepleno kislino. Glede te gnojitve so dosednji poskusi pokazali nastopno: Zmes dveh delov Tomaso-ve žlindre in enega dela 40odstotne kalijeve soli je najboljši gnoj za sadno drevje. Ta gnoj se rabi povsod tam, koder so potrebna umetna gnojila za zboljšanje zemlje.

Končno nastane le še vprašanje, kako naj gnojimo? Gnoj moramo dati vselej kolikor moči blizu sesajočih korenin. Te so precej daleč proč od debla in globoko v zemlji; širokost vrha (krone) nam daje precej zanesljivo merilo, kako daleč segajo. Najbolje gnojimo, če naredimo 4 do 5 lukenj, po 60 cm globokih, v ktere nalijemo z vodo pomešanega gnoja, ter jih potem napolnimo z zemljo.

Kar se tiče časa gnojitve, smo že gori navedli, da se cvetno popje tvori poleti. Ako hočemo to tvoritev pospešiti, moramo gnojiti poleti, in sicer pri nas od srede meseca avgusta do pričetka meseca septembra. Ako pa hočemo pospešiti zarod in nastavljen sadje, tedaj je pa umestna pomladanska gnojitev.

Predno završim ta sestavek, moram še dostaviti, da naj nihče ne misli, da se nerodovitnost sadnega drevja da odpraviti edino le z gnojem. Najvažnejše vprašanje, na katero mora sadjar vedno odgovoriti, je, ali uspeva ta ali ona vrsta v tem kraju? Kdor hoče imeti dohodek od sadovnjaka, naj skrbno izbere prikladne vrste za svoj svet. Skrbno izbiranje pravih vrst je temelj dobičkonosnemu sadjarstvu.

Chr. Ilsemann v „Wiener Landw. Zeitung“.

Ali je Tómasova žlindra važna za naše kraje?

Nobeno umetno gnojilo se ni v zadnjem času tako priljubilo gospodarjem, kakor Tómasova žlindra. Kjerkoli so jo poskusili, da bi z njo zboljšali in pomnožili travniški pridelok, povsodi se je izvrstno sponesla. Pa ne samo na travnikih, ampak tudi na deteljščih in pri drugih sadežih. Zaradi ugodnih uspehov, ktere je pokazala Tómasova žlindra povsodi, kjer so začeli z njo gnojiti, jo je kmetijska družba kranjska vpeljala tudi v naše kraje, in hvaležni ji moramo biti za to.

Da je Tómasova žlindra tako porabna in pripravna za zboljšanje pridelkov, to je pripisati najbolj fosforovi kislini, ktere se nahaja v 100 kg žlindre po 16 do 20 kg. Ugodno vpliva tudi apno, ktereга se nahaja v njej 50 odstotkov; manjšega pomena pa so druge

njene sestavine, kakor magnezij, železni oksid, glinica, žveplena kislina in kremikova kislina. Najbolj važna je, kakor rečeno, obilna fosforova kislina, in zaradi te jo tudi kupujemo. Fosforova kislina je namreč poleg dušika in kalija najvažnejši živež za rastline, kterega v naši zemlji le premnogokrat primanjkuje, pa ne le po njivah, ampak prav posebno še na travnikih. — Zaradi tega nam tudi Tómasova žlindra na travnikih čudovito pomaga, in ravno tako koristno nam deluje tudi na deteljiščih.

Da se Tómasova žlindra že splošno rabi, to je pripisati tudi njeni ceni, kajti ona je sedaj med vsemi umetnimi gnojili najbolj poceni. Veliko vredno je pri Tómasovi žlindri končno tudi to, da ne izdá samo za eno leto, kakor druga umetna gnojila, apak da nam koristi po travnikih in drugodi skozi tri leta.

Za naše kraje je Tómasova žlindra še posebno važna iz lahko umevnih vzrokov. Pri nas imamo malo travnikov in v obče premalo krme. Nasledek tega je slabo rejena živina in prepričeli dohodki od živinoreje. Ker nam pa živina primeroma še največ dohodkov prinaša, moramo skrbeti za obilnejšo krmo. To se tudi da doseči, pa le tem potom, če bodemo začeli gnojiti deteljišča, posebno pa travnike. Za travnike in deteljišča pa ni nobenega boljšega gnoja kakor je Tómasova žlindra. Naši travniki so po nekterih krajih močno zanemarjeni in slabi. Prav lahko bi pa dobili od njih še enkrat tako bogate košnje, če bi jim privoščili nekoliko gnoja, kterega travniške rastline za dobro rast ravno tako potrebujejo, kakor vsaka druga rastlina. Ker pa pridelamo navadno komaj toliko hlevskega gnoja, da ga imamo dosti za njive, moramo na travnikih rabiti druga gnojila, in v tem oziru stoji na pravem mestu Tómasova žlindra.

Skraja se je nekaj časa mislilo, da Tómasova žlindra ni pripravna za vsako zemljo in lego, ampak le za mokre ali močvirske travnike. Sedanje izkušnje pa kažejo, da se sponaša na vsaki zemlji in v vsaki legi, če je le toliko vlažna, da se fosforova kislina lahko topi. Ker Tómasova žlindra za rastop fosforove kisline potrebuje nekoliko več vlažnosti kakor druga umetna gnojila, zato jo je treba že jeseni raztrositi po travnikih in deteljiščih. V deževnih krajih jo raztrosimo tudi lahko v zgodnji pomladi. Za 1 oral je treba 300 do 500 kg te žlindre, in ker velja 100 kg 2 gld. 90 kr., naš stane gnojenje na 1 oralu okroglo 10 do 15 gld. Ta trošek se razdeli na tri leta in se gotovo poplača.

Dobro in skoraj potrebno je pa primešati Tómasovi žlindri kajnit ali kalijeve soli, da pride v zemljo tudi potrebni kalij. Kajnit ima v sebi 12 % kalija, kalijeva sol pa 40 %. Ker pride gnojenje s kalijevo soljo ceneje, priporočamo rabiti njo, namesto kajnita, in sicer je vzeti na vsakih 300 kg Tómasove žlindre 100 kg kalijeve soli. Glede tega še enkrat opozarjamo na spis v 17. številki letošnjega „Kmetovalca“.

Tómasovo žlindro kakor tudi kajnit je treba raztrositi kolikor mogoče enakomerno po travniku. Če rabimo obe vrsti gnojil, jih kaže tikoma pred raztrosenjem dobro premešati na kakem suhem prostoru in pod streho. Najboljši čas za trosenje je pozna jesen, in najbolje se dajo raztrositi taka gnojila po prvem snegu, predno izgine.

Vsa tu omenjana umetna gnojila je vedno dobiti pri naši družbi, in sicer 18 odstotno Tómasovo žlindro po 2 gld. 90 kr., kalijevo sol po 6 gld. 30 kr. in kajnit po 2 gld. 50 kr. 100 kg.

Gnoj in gnojenje.

(Konec.)

XXVI.

Pregled srednjih žetev (pridelkov) najvažnejših kmetijskih rastlin in njih važnejših sestavin.

Sestavil E. Lierke.

Zapor. št.	Pridelki	Primerna srednja množina pridelkov na 1 ha = 1.7 oral	V teh pridelkih je		
			dušika	fosforove kisline	kalija
			kg		
Žita.					
1	Pšenica . . .	30 q zrnja s slamo in s plevami . . .	84	34	44
2	rž . . .	21 q zrnja s slamo in s plevami . . .	62	32	56
3	ječmen . . .	25 q zrnja s slamo in s plevami . . .	60	26	48
4	oves . . .	24 q zrnja s slamo in s plevami . . .	68	28	76
5	ajda . . .	19 q zrnja s slamo in s plevami . . .	45	38	12
6	turščica . . .	45 q zrnja s storži in s slamo . . .	106	50	127
Stročnice.					
7	Grah . . .	26 q zrnja s slamo in s plevami . . .	126	32	56
8	bob . . .	34 q zrnja s slamo in s plevami . . .	206	52	138
9	volčji bob, rumen . . .	16 q zrnja s slamo in s plevami . . .	120	30	66
10	volčji bob (za zeleno gnojenje) . . .	220 q zelenja ali 55 q sena . . .	150	32	44
Gomolje in korenjstvo.					
11	Krompir . . .	250 q gomolov in krompirjevca . . .	96	44	154
12	sladkorna pesa . . .	350 q pese z listjem . . .	78	34	160
13	krmska pesa . . .	500 q » » » » . . .	130	50	296
14	koleraba . . .	450 q kolerabe z listjem . . .	122	66	180
15	repa . . .	450 q repe z listjem . . .	110	86	158
16	korenje . . .	500 q korenja z listjem . . .	134	52	152
Krmske rastline.					
17	Seno . . .	60 q sena . . .	92	26	96
18	zelna turščica . . .	500 q zelenja . . .	94	52	184
19	domača detelja . . .	70 q posušene (sena) . . .	134	36	132
20	nemška detelja . . .	80 q » » » » . . .	300	52	144
21	bela detelja . . .	35 q » » » » . . .	78	26	50
22	turška detelja . . .	60 q » » » » . . .	174	26	76
23	seradela . . .	50 q » » » » . . .	106	48	162
24	grašica (zelenja) . . .	45 q » » » ali . . .	128	30	98
Tržne rastline.					
25	Ogrščica . . .	24 q zrnja s slamo . . .	114	58	96
26	mak . . .	12 q » » » » . . .	70	24	72
27	lan . . .	6 q semena s 46 q steblovja . . .	—	28	51
28	konoplje . . .	10 q » » 60 q » » . . .	—	30	49
29	hmelj . . .	10 q storžev . . .	140	38	88
30	tobak . . .	18 q listja in 15 q steblovja . . .	100	26	116
31	vinska trta . . .	80 q grozdja z lesom in z mladikami . . .	62	22	68
Povrtnina.					
32	Fižol (vrtni) . . .	18 q zrnja s slamo . . .	96	26	58
33	zelje . . .	700 q glav . . .	168	98	404
34	karvijol . . .	240 q razcvetja . . .	156	60	204
35	koleraba . . .	300 q kolerabe z listjem . . .	206	90	230

XXVII.

Pregled kmetijskih rastlin in njih sporeditve pri pridelovanju.

(Po dr. pl. Malinkovskem.)

Prejšnja rastlina	Glavna rastlina	Poznejša rastlina
(praha), grašica, bob, grah, tobak, zelena turščica, detelja, krmna zmes, ogrščica	pšenica	krompir, pesa, turščica, konoplje, domača detelja, turška detelja, rež
ajda, nemška detelja (novina), ječmen, pšenica, (praha) ogrščica, grah	rež	krompir, pesa, turščica, tobak, domača detelja, oves
detelja, pesa, krompir, turščica	ječmen	domača detelja, turška detelja, nemška detelja, rež, oves
žita, tudi oves, stročnice, (novina), detelja, trava, okopavine	oves	domača detelja, turška detelja, nemška detelja
turščica, ozimina, detelja, trava, (novina)	turščica	jarina, turščica
(novina), detelja, okopavine	proso	oves
žita, krompir, detelja	grah	ozimina, posebno rež
vsakovrstne rastline	grašica	pšenica
(novina), žita, okopavine	bob	ozimina in jarina
nemška detelja, domača detelja, krmna zmes, (praha)	ogrščica	žita, posebno pšenica
grašica, stročnice, žita	repica	ozimina
domača detelja, nemška detelja, trava, žita	tobak	pšenica
domača detelja, zelena krma, okopavine, ogrščica, rež	lan	vsaka rastlina
pšenica, ogrščica, okopavine, detelja	konoplje	pšenica
različne rastline, (novina)	krompir	jarina, lan
ozimina, jarina	pesa	jarina, stročnice
okopavine v kaki redko sejani rastlini: v zeleni krmni ali v jarini, pa tudi brez varovalne rastline	nemška detelja	zelena grašica, zelena turščica, okopavine, ozimina
(praha), okopavine v kaki varovalni rastlini: v zelenem ovsu, v krmni zmesi z nekoliko grašice, ozimina, jarina	domača detelja	žito
okopavine pod redko vsejano jarino, ali že jeseni pod ozimino	turška detelja	ozimina, ogrščica, turščica
vsaka rastlina	zelena turščica	ozimina

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 136. Imam krompir, izkopen meseca junija, ki je spravljeno v zaprtem hramu, ki pa neprenehoma poganja kalí. Kaj naj storim? (J. H. v B.)

Odgovor: Proti tej nepriliki ni nobenega sredstva, dokler je vreme toplo; šele mrzav ustavi krompirjevo kaljenje. Opozorjamo Vas, da nekatere vrste krompirja, hranjene v kleti močnejše kale, druge zopet manj. Slednjič pristavimo, da imamo sredstvo, kaljenje ustaviti, a s tem sredstvom zamorimo kaljenje sploh, in krompir ni več za seme. To sredstvo je voda, kateri se primeša 1 % žveplene kisline in v kateri se krompir namaka.

Vprašanje 137. Kdaj je trte žveplati, da se plesnoba na grozdju zatne? (J. C. v Št. P.)

Odgovor: Ako naj se trta žvepla z uspehom, je to delo treba izvršiti dovolj zgodaj, če ne je žveplanje popolnoma zaman. Žveplati je takoj, ko se pokaže zarod, in če je bilo slabo vreme in je dež žveplo odpral, je treba delo hitro zopet ponoviti.

Vprašanje 138. Imamo občinski pašnik, na katerem pasejo le nekateri, ker dosti jih nima živine, drugi pa jo krmijo doma. Vsled tega želi več kakor polovica upravičenih posestnikov razdelitev pašnika. Kam naj se obrnemo za razdelitev pašnika in kako je pri tem postopati? (J. K. v R.)

Odgovor: Razdelba skupnih zemljišč se pričinja le na prošnjo sodelavnikov ali občine. Ta prošnja se imenuje povzročitev ali po latinskem provokacija.

Razdelba je ali glavna ali nadrobna.

Glavna razdelba je deitev skupnih zemljišč na dvoje ali več skupin, in sicer 1.) med bivšimi gosposkami na eni, občinami ali bivšimi podložniki na drugi strani, ali 2.) med županijami ali občinskimi oddelki, na primer med dvema ali več vasi, ali 3.) med županijami ali občinskimi oddelki na eni in med poljedelskimi združbami na drugi strani. Ako ima na pr. več občin ali vasi skupen pašnik ali gozd, vsaka lahko prosi, naj se razdeli tako, da bo imela sleherna občina ali vas svoj del, kterege smejo odslej uživati samo upravičenci tiste vasi ali občine, kateri je bil oddeljen.

Za glavno razdelbo sme prositi vsak upravičen oddelek, ki se hoče ločiti iz skupščine. Ako je tak oddelek županija sama, tedaj ima razdelbeni sklep ukreniti občinski odbor, in deželni odbor mu ima pritrditi.

Kadar je število upravičenih posestnikov pri eni razdelbeni stranki gotovo, tedaj ima na Kranjskem vsaj njih tretjina podpisati prošnjo za glavno razdelbo skupnega zemljišča. Če je na primer pri kakem skupnem pašniku upravičenih 9 posestnikov iz prve, 10 iz druge in 15 iz tretje vasi, ter ako hočejo upravičeni posestniki iz prve vasi imeti pašnik zase oddeljen, tedaj morajo prošnjo vložiti 3 posestniki; ako hočejo isto posestniki iz druge vasi, treba v to prošnje 4 posestnikov, ako oni iz tretje vasi, pa prošnje 5 posestnikov.

Nadrobna razdelba skupnih zemljišč je ali nadaljna razdelba pri glavni razdelbi pripadlega skupnega deleža, ali nadrobna razdelba skupnega zemljišča med upravičence sploh, tako da v obeh slučajih dobi vsak upravičenec svoj delež posebej odmerjen.

Nadrobna razdelba se vrši brez glavne razdelbe tedaj, kadar je število vseh upravičenih posestnikov gotovo, namreč: 1.) med nekdanjimi podložniki, 2.) med člani poljedelske združbe, 3.) med soupravičenci do spolovin ali menjalk.

Provokacija za nadrobno razdelbo mora izhajati na Kranjskem vsaj od ene tretjine vseh k skupnemu užitku upravičenih posestnikov.

Prosilce za razdelbo velja šteti le po številu (glavah), ne pa po velikosti njih deležev. Ako je na pr. pri kakem pašniku 6 sodelavnikov upravičenih kot polzemljakov, 3 pa

so upravičeni samo kot četrtezmljaki, to vendar samo slednji trije lahko povzročijo razdelbo ali uredbo skupnega zemljišča. Kadar je provokacija napravilo premalo sodelavnikov, tedaj ostanejo oni, ki so jo vložili, še 6 mesecev od vložitve dalje nanjo vezani; med tem lahko pristopijo še drugi sodelavniki, da se doseže zadostno število.

Regulacijo (uredbo) pa uvedejo oblasti lahko tudi same ob sebi (uradoma):

1.) kadar jo politično deželno oblastvo spozna za potrebno za javno korist, 2.) pri glavnih razdelbah, v kolikor se ne izvrši nadaljna nadrobna razdelba.

Vendar je regulacijo po teh novih zakonih (postavah) dovršiti sploh le takrat, kadar bi ne bila mogoča ali zadostna po veljavnih občinskih postavah.

Regulacija ali uredba užitinskih in oskrbovalnih pravic se sicer zahteva le redkokdaj ter pri obširnih skupnih zemljiščih, zato se bomo odslej ozirali bolj na razdelbe, ki so za nas večje važnosti.

Predlog prošnje mora obsegati:

1.) vsaj splošno označilo ozemlja, katero naj se podrobno razdeli, oziroma na katerem naj se pravice uredi;

2.) premično in nepremično imetje, ki spada k skupnemu ozemlju, kakor tudi posebna zemljišča sodelavnikov, ki naj se privzemo v razdelbo ali uredbo;

3.) približno znano število sodelavnikov;

4.) imena predlagateljev.

Vprašanje 139. Imam travnik v nižavi, čez katerega večkrat voda stoji, vsled česar je zelo obrasten z mahom. Ta travnik mislim nasuti, da ga nekoliko vzdignem, zato vprašam, ali naj poprej mah izpulim ali ne? (A. Z. v C.)

Odgovor: Če travnikovo gladino vzdignete z nasipanjem, potem pač ni treba mah izpuliti, ker ga zamori nasuta zemlja. Opozarjamo Vas pa, da bo voda potem stala pod površjem, vsled česar travnik ne bo posebno zboljšán. Priporočamo Vam, raje skrbeti za odtok vode, kar je veliko bolje, seveda če je izpeljivo.

Vprašanje 140. Ali se sme voda spuščati na travnik, če je pognojen z umetnimi gnojili? (A. Z. v C.)

Odgovor: Dokler umetna gnojila niso razkrojena in jih zemlja ni vsrkala, travnikov ni namakati. Priporočamo Vam, zgodaj jeseni gnojiti in potem zgodaj spomladi namakati.

Vprašanje 141. Imam še posodo lanskega petijota, ki v kozarcu na zraku sèrni. Kake bi ga popravil? Ali naj ga zmešam z letošnjim petijotom? (F. L. v Z.)

Odgovor: Tak petijot mešati z letošnjim, bi bilo ne-spametno, ker potem pokvarite še letošnjega. Da ta petijot na zraku sèrni, pride od tod, ker se je v njem na ta ali oni način raztopilo nekaj železa. Pretočite petijot na tak način v drugo posodo, da pride močno z zrakom v dotiko; teče naj na pr. skoz kako cedilce v dolgem curku. Vsled takega pretakanja vino popolnoma sèrni, in če je potem očistite, mu odvzamete vso to črno barvo.

Vprašanje 142. Imam hrušev mošt (tepkovec), ki je bil narejen že meseca septembra. Pokipel je in je sedaj čist, a tako sladek, da ni piten. Kako naj odvzamem tepkovcu sladkobo? (K. T. v L.)

Odgovor: Tepkovcu vzeti sladkobo ne bo težko; pustite ga, da pokipi, pa bo dobro. Vi se namreč motite, če mislite, da je Vaš mošt popolnoma pokipel. Sedaj, ko je nastopil mraz, je kipenje ponehalo, in ker je v moštu veliko čreslove kisline, se je tudi lepo očistil. Da imate tepkovec hranjen v prostoru, ki je tudi ob mrazu dovolj gorak, kipel bi še vedno. Da se Vam mošt spomladi, oziroma poleti ne pokvari, pretočite ga sedaj raz drože in ga pustite, da bodoče poletje mirno pokipi. Opozarjamo Vas pa tudi, da tepkovec nikdar tako močno in hitro ne kipi kakor grozlni mošt, in sicer zato ne, ker so v

njem nahajajoče se kipelne glivice manj močne (prevladujejo takozvane divje vrste kipelnih gliv). Kipelne glive morajo imeti za svoje razvijanje in razmnoževanje tudi dovolj hrane, ki obstoji iz dušika, in če tega manjka v moštu, tudi kipenje ni dovolj hitro in močno, zato se mora dušik dodati v obliki kake primerne njegove spojine

Vprašanje 143. Ali je umetni gnoj, t. j. Tomásova žindra in kajnit, dober za lucerno, in koliko se ga potrebuje? (J. L. na K.)

Odgovor: Gotovo da, in celo za vsakovrstno deteljo, ker se uspeh nikjer ne pokaže tako kmalu, kakor na deteljišču. Ako travnik pognojite s tema gnojiloma se navadno detelja sama tako obraste, da je travnik tak, kakor deteljišče. Na oral se vzame 4—6 meterskih stotov, in sicer vsakega gnojila polovico.

Vprašanje 144. Kako mi je ravnati z izpraznjenimi vinskimi sodi, da ostanejo zdravi in neusmrjeni? (T. H. v A.)

Odgovor: Vinski sod naj se po porabi toliko časa pere z vodo, da gre iz njega čista voda. Potem naj se v senci posuši, zažvepla in dobro zabije ter shrani v klet. Pred porabo se mora zopet dobro izprati, da gre iz njega vsa žveplena sokislina.

Vprašanje 145. Imam par hl starega vina, ki je postalo vlačljivo. Ali se vlačljivo vino da ozdraviti in kako? (R. D. v P.)

Odgovor: Vlačljivost vina povzroča posebna vrsta gliv. Vzrokov in pojavov te vinske bolezni ne bomo tu razmotrivali, zadostuje naj Vam, ako Vam povemo, da se tako vino dá skoraj vselej popraviti, ako se mu na hektoliter doda 20 do 30 gr tanina ter se potem dobro zbrogza, da pride z zrakom zelo v dotiko. Čez nekaj časa se tako vino očisti z žolico ali z beljakom in se pretoči.

Vprašanje 146. Pozimi imam v hlevu veliko nepriliko, da okna zamrznejo in se le s silo dajo odpreti, vsled česar se kvarijo. Ali je kak pripomoček, zmrznjenje oken preprečiti? (C. G. v N.)

Odgovor: Da okno ne zamrzne in ne nastanejo take neprilike, potresi okenski oboj tam, kjer se dotika okvirja, s soljo. Sol se raztopi v vodi, in ta raztopina zmrzne šele pri 17 stopnjah mraza, kakeršnega pa po naših krajih ni nikdar po hlevskih oknih.

Gospodarske novice.

* **Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske** se je vršil 26. t. m. ob ogromni udeležbi udov iz prav vseh podružnic. Poročilo o zborovanju prijavimo med uradnimi vestmi. Izvoljeni so bili vsi dosedanji gg. odborniki, le namesto veleč. gospoda deželnega glavarja O. pl. Detele, ki kot družben častni ud po pravilih ne more biti odbornik, je bil izvoljen gosp. baron L. Liechtenberg in namesto umrlega odborovega uda gosp. Folakovskega c. kr. veterinarski koncipist gospod Alojzij Pavlin.

* **Opozarjamo na razpis daril za stare, zveste kmetijske posle**, ki je objavljen v tej številki med uradnimi vestmi, ter prosimo gg. družbene ude, naj posle, ki imajo pravico do daril, nanj opozoré, oziroma jim pomagajo sestaviti prošnje.

* **Umetna gnojila** prihajajo sedaj, ko so zapreke na železnici odstranjene, redno v Ljubljano ter družba naročila sproti zvršuje. Opomnimo, da je sedaj še vedno dobiti vsa gnojila, da pa je zaloga Tomásove žindre omejena in se bodo naročila nanjo le toliko časa zvrševala, dokler jo kaj bo. Na to naj se ozirajo zlasti vinščaki, da že sedaj naroče žindro

za gnojenje vinogradov, kajti spomladi je ne bo dobiti in se jim utegne tako zgoditi, kakor preteklo pomlad Družba ima v zalogi Tomasovo žlindro, kostni superfosfat, kostno moko, kalijevo zol, kajnit, čilski soliter, zmleto rogovino i. t. d. Cena Tomasovi žlindri (18 odstotni) je 2 gld. 90 kr., kalijevi soli 6 gld. 30 kr. in kajnit 2 gld. 50 kr. za 100 kg z vrečo vred. Druga gnojila so po dnevni ceni.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dne 26. oktobra se je nadaljeval letošnji občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v telovadni dvorani »Narodnega Doma«. Udeležba je bila izredno velika, kajti zbralo se je bilo do 1900 udov iz vseh delov naše kronovine. C. kr. deželna vlada je zastopal gospod okrajni glavar pl. Cron, mestno občino ljubljansko gospod župan Hribar. Navzoči so bili tudi udje glavnega odbora.

Ob pol devetih je družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Murnik otvoril zborovanje. Pozdravivši obilo zbrane ude je gospod predsednik izrazil željo, naj bi se volitev glavnega odbora, ki je kot prva točka na dnevnem redu, vršila mirno, saj mora biti vendar vsem udom v prvi vrsti na srcu prospeh družbe in kmetijstva. Da pa se bode mogla volitev hitreje izvršiti, naj se ustanove širi volilne komisije, in sicer za Ljubljano in okolico, za Gorenjsko, Dolenjko in Notranjsko. Udje ljubljanski ter ljubljanske okolice, ki niso uvrščeni v podružnice, naj volijo v mali dvorani »Narodnega Doma«, gorenjske podružnice na desni, notranjske na levi strani telovadnice, dolenske podružnice pa na veliki galeriji. V vsaki komisiji naj bodeta zastopani obe nasprotni si stranki, in sicer za gorenjske podružnice gospodje: predsednik Murnik, konsist. svetnik Šiška in ravnatelj Pirc; za dolenske podružnice gospodje: podpredsednik in poslanec Povše, pristav kmetijske šole Rohrman in potovalni učitelj Gombač; za notranjske podružnice gospodje: poslanec Viljem Pfeifer, nadučitelj Žirovnik in kmetijske družbe pristav Štupar; za Ljubljano in okolico gospodje: poslanec Pogačnik, čvetnik dr. pl. Wurzbach in družbeni uradnik Oražen. Tako bodo v komisijah zastopani zaupniki obeh strank. Razen tega pa je c. kr. deželna vlada vsled predsednikove prošnje odposlala k občnemu zboru tri uradnike, ki bodo nadzorovali volitev, in je torej v vsakem oziru zajamčena povsem pravilna volitev. Govornik je končno še enkrat prosil ude, naj v korist dobre stvari omogočijo, da se izvrši dnevni red občnega zbora.

Gospod knezoškofjski kancelar Šiška, ki se je prvi oglasil za besedo, je omenil, da je bilo zadnji čas baje znatno število novih udov na novo sprejetih; po njegovem mnenju ti udje pri tem občnem zboru, ki je le nadaljevanje preloženega občnega zbora z dne 13. julija t. l., ne smejo glasovati. Končno je govornik tudi oporekal nasvetu, da bi se glasovalo v prvem nadstropju in v telovadni dvorani, ker bi potem baje kontrola ne bila lahko mogoča, zato je v imenu svojih somišljenikov zahteval, naj se volitev vseh štirih oddelkov vrši v telovadni dvorani. Temu predlogu se je tudi pridružil gospod podpredsednik Povše, priporočajoč, naj se uvažuje posestno stanje, kakor je bilo dne 13. julija.

Gospod J. Pintar, župnik iz Stare Oselice, je predlagal, naj se volitev ne vrši v oddelkih, marveč skupno. Če se potem volitev tudi ne bo izvršila tako hitro, bodo udje že počakali, ker bodo imeli poroštvo za pravilno volitev. Gospod Ivan Hribar, župan ljubljanski, se je izjavil proti predlogu predgovornika, češ da ta predlog meri le na to, da bi se glasovanje zavlačevalo (glasni ugovori). Govornik je pozival tiste, ki ugovarjajo, naj ga puste govoriti, saj je tudi naša stranka mirno poslušala nasprotno govornike. Če bi se volilo le pri eni mizi, bi volitev trajala mo-

rebiti dva dni; mi pa nimamo toliko časa. Poskrbljeno je, da se bode volitev vršila pravilno. Ako vkljub temu oporekate taki volitvi, potem je Vaš namen jasn. To je bolehen pojav v našem javnem življenju. Lahko bi delovali skupno — in korist kmetijske družbe zahteva to — a Vi odklanjate skupno delovanje, ker se Vam gre za prevlado (burni ugovori).

Družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Murnik je izjavil, da je bilo v zadnji seji glavnega odbora res sprejetih nekoliko novih udov. Da li naj ti danes glasujejo ali ne, to je preporno vprašanje, katero bi v zmislu § 36. družbenih pravil moralo rešiti posebno razsodišče. A da bode vendar mogoče še danes zvršiti volitev, je izjavil po dogovoru z udi glavnega odbora, da se glasovi udov, ki so bili sprejeti po zadnjem občnem zboru, ne bodo upoštevali. Volitev se bode vršila povsem pravilno, in se bode skrbelo za to, da bodo vsi udje mogli oddati svoje glasovnice. Ko je na to občni zbor pritrdil tem naredbam, je predsednik izjavil, da se takoj ustanove volilne komisije in se prične oddajanje glasov. — Volitev, ki se je potem mirno vršila, je trajala do ene popoldne.

Ob pol štirih popoldne se je občni zbor nadaljeval. Družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Murnik je najprej naznanil izid volitve. Oddalo se je 1874 glasov ter so bili izvoljeni naslednji gospodje: za podpredsednika državni in deželni poslanec Frančišek Povše s 1874 glasovi; za odbornike: grof Barbo, grajščak v Rakovniku, s 1274 glasovi; c. kr. višji gozdni svetnik Goll s 1273 glasovi; posestnik in deželni poslanec Josip Lenarčič s 1272 glasovi; deželnega glavarja namestnik in grajščak baron L. Liechtenberg s 1272 glasovi; c. kr. živinozdravniški koncipist Alojzij Pavlin s 1272 glasovi; deželni stavbeni svetnik Witschl s 1272 glasovi; odvetnik iz grajščak dr. pl. Wurzbach s 1871 glasovi in nadučitelj Janko Žirovnik s 1271 glasovi. Za računsko preglednika sta bila izvoljena gospoda deželni blagajnik Karol Žagar in kontrolor deželne bolnice Frančišek Triller. Občni zbor je pozdravil izid volitve z živahnimi dobroklici. To so — je rekel gospod predsednik — surove številke. Ako je morebiti glasoval kak ud, ki je bil sprejet šele v zadnji seji glavnega odbora, se dotični glasovi ne bodo upoštevali. Utegne se torej razmerje glasov nekoliko izpremeniti, a izid volitve se s tem seveda ne more predrugačiti. Gospod predsednik je zahvalil v imenu dobre stvari občni zbor, da je z volitvijo zopet omogočil redno poslovanje družbe.

Potem se je prešlo k 7. točki dnevnega reda: predlogi glavnega odbora. Ravnatelj Pirc je nasvetoval v imenu glavnega odbora, naj občni zbor potrdi ustanovitev naslednjih podružnic: Primskovo, Naklo, Dolenja Vas pri Ribnici, Sv. Gregor, Dobrnič, Sv. Jošt in Gornji Logatec. Predlog je bil brez ugovora sprejet.

Kot osma točka dnevnega reda je sledila razprava o predlogih raznih podružnic. Vipavska podružnica je predlagala, naj bi c. kr. kmetijska družba svojim udom zopet oddajala gumijeve vezi za zeleno cepljenje. Predlog, ktere ga so podpirali tudi nadučitelj Setina iz Črnomlja, potovalni učitelj Gombač in ravnatelj Pirc, je bil soglasno sprejet in bo torej kmetijska družba prihodnje leto svojim udom zopet priskrbovala dobre gumijeve vezi za primerno ceno.

Colska podružnica je predlagala, naj bi c. kr. kmetijska družba delovala na to, da bi se ne postopalo tako strogo proti razdelitvi skupnih gozdov, ker izkušnje kažejo, da se bolj varujejo gozdi tam, kje r so že razdeljeni. Ravnatelj Pirc je opozarjal, da bode gotovo le koristno, če se gozdi razdele; vendar pa mora oblastvo imeti jamstvo, da se bode z gozdi pravilno ravnalo; le potem je upati, da bode ta korak imel kaj uspeha. Predlog colske podružnice se izročil s priporočilom c. kr. vladi.

Podružnica v Lescah je predlagala, z ozirom na to, da v radovljiskem okraju večinoma inozemci pokupijo najboljša žrebeta, naj bi kmetijska družba s primernimi podporami de-

lovala na to, da bi lepša žrebeta ostala v okraju, sicer se je bati, da se pincgavsko pleme v tem okraju zelo poslabša. Ravnatelj Pirc je v daljšem pojasnilu opozarjal, da pincgavsko pleme v radovljiškem okraju res nazaduje, ker se najlepše živali prodajajo na solnograško in bavarsko, dočim se za dom pridržé le slabša žrebeta. Bilo bi torej dobro, žrtvovati nekaj denarja za to, da se naredi konec tem nezdravim razmeram. Seveda je to v prvi vrsti naloga samostojnega konjerejskega odseka, kteremu se bo o tem poročalo s priporočilom, naj primerno ukrene.

Podružnica na Primskovem je nasetovala, naj bi se kmetijska družba potegnila za to, da se za Gorenjsko ustanovi kmetijska šola, ki naj bi bila v bližini Kranja. Podpredsednik Povše je omenil, da je deželni zbor načelno že sklenil, naj se ustanovi za Gorenjsko posebna kmetijska šola, in deželni odbor že poizveduje, kje bi se dobilo v to svrhu primerno posestvo. Žal, da dosejaj ni dobil nič kaj ugodnih ponudb. Kmetijsko ministerstvo je tej nameri naklonjeno in je torej upati, da se ta načrt uresniči. Ker bode pouk na tej šoli najbrž le v pozimskem času, bode učitelj v letni dobi lahko praktično poučeval v mlekarstvu in sirařtvu. Želja podružnice na Primskovem se naznani deželnemu odboru, in upati je, da se bode deželni zbor v prihodnjem zasedanju pečal z ustanovitvijo kmetijske šole za Gorenjsko.

Mokronoška podružnica je predlagala, naj bi kmetijska družba vinogradnike podpirala v tem, da bi v prihodnje dobivali večjo množino brezplačnega smodnika za streljanje proti toči. Podpredsednik Povše je omenjal, da se bo skušalo v državnem zboru v tem oziru kaj doseči. Sicer pa bode tudi družba podpirala to težnjo skupno z drugimi poklicnimi faktorji. Po nasvetu ravnatelja Pirca se predlog mokronoške podružnice s priporočilom odstopi deželnemu odboru, isto tako tudi predlog podružnice Sv. Križ pri Litiji, naj bi se troški za pregledovanje bikov plačevali iz okrajne blagajne, ali pa naj bi se komisija za pregledovanje omejila na živinozdravnika, domačega župana in enega odbornika.

Nadalje je občni zbor sprejel predlog podružnice v Preserju, naj bi se pri nakupovanju plemenskih bikov z državno podporo bolj kot doslej oziralo na domače živinorejce, ter predlog podružnice v Št. Jurju, naj se že končno odpravi stara mera in vaga in naj se ograja na železnem mostu čez Kokro, ki je le 90 cm visoka, primerno zviša, ker se je bati nesreče. Zadnji predlog se izroči c. kr. deželni vladi, isto tako tudi predlog podružnice idrijske, naj bi se kmetovalci idrijske okolice po erarju primerno odškodovali za škodo, katero jim vsled otrovnik plinov napravljiva tvornica tamošnjega rudnika.

Podružnica Št. Vid nad Vipavo je predlagala, naj bi c. kr. kmetijska družba izposlovala zakon, po katerem bi smela občina za tuje, na pašo pripeljane čebele pobirati primerno pristojbino, ker bi se le na ta način dalo omejiti dovažanje tujih čebel na pašo. Po nasvetu in priporočilu ravnatelja Pirca se ta predlog izroči čebelarškemu druřtvu, ki sestavlja načrt zakona o čebelarstvu.

Podružnica na Vačah je predlagala, naj bi se glavni odbor c. kr. kmetijske družbe pri podeljevanju daril starim poslom oziral na izjavo kmetijskih podružnic. Nadržitelj Šetina iz Črnomlja se je izjavil sploh proti podeljevanju omenjenih podpor, ker je pač stvar dotičnega gospodarja, da primerno nagradi zvestega posla. Sicer pa je tudi zaklad za ta namen premajhen in je torej mogoče dovoliti nagrado le pičlemu številu poslov, dočim so ostali, ki so istotako vredni in potrebni, žaljeni, ker nič ne dobe. Ravnatelj Pirc in predsednik Murnik sta priporočala udom, naj po svojih močeh podpirajo jubilejni zaklad za zveste posle. Ako se zaklad primerno pomnoži, bo glavni odbor rad zvišal nagrade in pomnožil njih število, a kme-

tijski posli, ki so itak v jako težavnem položaju, nam bodo gotovo hvaležni za to. Temu izvajanju je pritrđil tudi občni zbor.

Pred zaključkom občnega zbora je vprašal g. Josip Turk, kaj se je ukrenilo, da se uresniči sklep lanskega občnega zbora glede ustanovitve živinozdravnišnice v Ljubljani. Pavnatelj Pirc je vso zadevo obširno pojasnil, ter je izjavil, da kmetijska družba pač ni pokicana, ustanoviti tak zavod, ker bi to daleč presevalo njene denarne moči. Vender pa je rešitev tega vprašanja v najboljšem tiru in je upati, da se zavod v kratkem ustanovi s pomočjo deželnega odbora. Seveda bo moral temu pritrđiti tudi deželni zbor kranjski. Podpredsednik Povše je izjavil, da bo dežela gotovo storila svojo dolžnost, a prispevati bodo morali tudi drugi faktorji, zlasti mestna občina ljubljanska, kateri bo živinozdravnišnica najbolj koristila.

Družbeni predsednik Murnik je potem zaključil občni zbor z ogovorom, v katerem je naglašal, da se je kmetijska družba v zadnjem desetletju jako okrepcala ter s pomočjo svojih podružnic mnogo storila za napredek in prospah kmetijstva. Kakor doslej bo družba tudi v prihodnje spolnjevala svojo dolžnost; želei je le v korist dobre stvari, da se ohrani sloga in mir v druřbi in v njenih podružnicah.

S trikratnim slava-klicem presvetlemu cesarju kot najvišjemu pospeševalcu kmetijstva, kteremu klicu so se zborovalci navdušeno odzvali, je potem gospod predsednik zaključil občni zbor.

R a z p i s

daril za stare in zveste kmetijske posle iz dotičnega cesarja Franca Jožefa I. zaklada.

Iz cesarja Franca Jožefa I. zaklada za stare, zveste kmetijske posle, ki je bil ustanovljen l. 1898. v proslavo vladarjeve petdesetletnice, je oddati l. 1899. deset daril po 10 goldinarjev.

Ta darila se razdele pričetkom meseca decembra takim kmetijskim poslom, ki se izkažejo, da so npravnega vedenja in da služijo mnogo (najmanj 25) let pri eni in isti biši, ki se peča s kmetijstvom.

Prošnje je vložiti

do 25. novembra t. l.

pri podpisnem odboru.

Vsaka prošnja, ki naj ne bo kolekovana, mora biti potrjena od domačega gospoda župnika in od županstva.

Podpisani odbor prosi prav prijazno vse one, kterim so taki posli znani, naj jih opozore na ta razglas ter jim pomagajo sestaviti prošnjo, ali pa naj jo naredo namesto njih.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 31. oktobra 1899.

Št. 15. 581.

R a z g l a s.

Na podstavi deželnega zakona z dné 18. februarja 1885. l., (dež. zak. štev. 13.) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kteri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce

najpozneje do 10. decembra 1899. l.

pri političnem okrajnem oblastvu, v čegar okolišu se nahaja žrebčevo stajališče. Dovoljeno je, zglasilo izvršiti pismeno ali ustno; ob enem pa je naznaniti ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi žrebčevo pleme, starost, harvo in stajališče. Za žrebce sploh pod štirimi leti in za noriške žrebce pod tremi leti se ne dajejo dopustila za spuščanje.

Kje in kdaj bo de izborna komisija zglasene žrebce pregledovala in zanje dajala dopustila, dá se ob svojem času na znanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 13. oktobra 1899.

V a b i l o

na občni zbor vrhniške podružnice, ki bo de v nedeljo, dné 5. novembra t. l. ob 1/4. uri v prostorih vrhniške „Čitalnice“.

S P O R E D ;

- 1.) Poročilo o blagajničnem stanju in premoženju.
- 2.) Volitev odbora.
- 3.) Razgovor o nasvetu osnovanja mlekarske zadruge.
- 4.) Razni nasveti.

K obilni vdeležbi vabi

Jos. Lenarčič, načelnik.

V a b i l o

ki ustanovnemu zboru kmetijske podružnice v Kranjski Gori, ki bo de 19. novembra t. l. v gostilni pri Hribarju v Kranjski Gori.

K posvetovanju se vabijo vsi gg. udje iz Kranjske Gore, iz Podkorena, iz Rateč, iz Gozda in iz Srednjega Vrha.

Kranjska Gora, dné 29. oktobra 1899

Za osnivalni odbor:
Jože Rabič s. r.

Št. 15.616.

R a z g l a s.

Z razglasom s 5. dne oktobra 1899. l., št. 80.553/III/2, je kr. ogersko kmetijsko ministerstvo na podstavi državnega izkaza o stanju živinskih boleznij s 30. dne septembra 1899. l. glede uvažanja živine iz Avstrije na Oggersko ukazalo naslednje:

Prepovedano je:

A zaradi obstoječe kuge v gobcu in na parkljih uvažati govejo živino, ovce, koze in prasiče iz spodaj navedenih občin in njih sosednjih občin:

- 1.) Dolenja Avstrijska, mestno ozemlje Dunaj: iz XVII. in XVIII. okraja.
- 2.) Gorenja Avstrijska, okraj Braunau: iz občine Št. Peter; okraj Rohrbach: iz občine Julbach.
- 3.) Tirolska, okraj Imst: iz občin Imst, Imstberg, Längenfeld, Mils, Oetz, Pfafflar, Rietz, Umhausen; okraj Inomost: iz občin Absam, Aldraus, Ampas, Axams, Birgitz, Ellbogen, Flauring, Grimzens, Igls, Kematen, Kolzassberg, Lans, Leutasch, Mils, Ober-Perfuss, Patsch, Pfons, Polling, Ranggen, Rinn, St. Sigmund, Sellrain, Sistrans, Telfs, Tulfes, Volders, Wattenberg, Wattens; okraj Landeck: iz občin Angedair, Fiss, Fliess, Galtür, Grins, Ischgl, Kappl, Kaunserberg, Nasserein, Nauders, Perfuchs, Pettneu, Piau, Ried, Schönweiss, See, Serfaus, Spiess, Strengen, Zams; okraj Reutte: iz občin Berwang, Biberwier, Ehrwald, Elmen, Häselgehr, Lermons, Stanzach, Tannheim, Vorderhornbach, Weissenbach.

- 4.) Češka, okraj Asch: iz občin Gottmannsgrün, Haslau; okraj Goršev Tin: iz občine Widlitz; okraj Heb: iz občine Seeberg; okraj Hořovic: iz občine Zditz; okraj Karlovi Vari: iz občin Grün, Tiefenbach; okraj Karlin: iz občine Klečan; okraj Klatovi: iz občin Depoldowitz, Neuern; okraj Mies: iz občin Anherzen, Chotieschau, Dobran, Hradzen, Staab, Stich, Tuschkau, Wasseraujezd; okraj Plan: iz občin Bruck, Dreihacken K., Dreihacken F., Grafengrün, Gröna, Haugendorf, Kiesenreuth, Neudorf, Ottenreuth, Plan,

Promenhof, Sapidau, Schmelzthal K., Schmelzthal P., Schmelzthal T., Schlieff, Gross-Sichdichfür, Thein, Wischka; okraj Ravdnica: iz občine Klappay; okraj Žatec: iz občin Müritz, Wehmschloss; okraj Tachau: iz občin Tissa, Wosand; okraj Domažlice: iz občin Kauth, Spanjov; okraj Tepla: iz občin Auschowitz, Hohendorf, Habakladrau, Hurschk, Pauten, Pfaffengr n, Pobitz.

5.) Moravska, okraj Kijov: iz občin Medlowice, Stražovice; okraj Prerov: iz občin Doloplas, Nezamislice, Pivin, Vlkoš; okraj Prostejov; iz občine Dolenje Otaslavice.

6.) Silezija, okraj Frištak: iz občine Reichwaldau; okraj Krnov: iz občine D. Paulowitz.

7.) Galicija, okraj Velička: iz občine Zakičín, okraj Zidačov: iz občine Pokrovce.

8.) Bukovina, okraj Kimpolung: iz občin Dornavatra, Frasin, Kimpolung; okraj Rađautz: iz občin Bilka, Burlau, Volovec; okraj Seret; iz občine Bajnec; okraj Sučava; iz občine Sučava.

B. Zadi obstoječe svinske kuge uvažanje prasičev:

1.) Štajerska: okraj Ljubno (Leoben): iz občine Donawitz; okraj Ptuj: iz občine Slatina, Stoprce.

1.) Primorska, okraj Gorica: iz občine Dornberk.

3.) Galicija, okraj Sniatin: iz občine Vidinöv.

4.) Bukovina, okraj Cernovice: iz občine Raranče; okraj Seret: iz občine Negastina; okraj Wisnitz; iz občine Wasskantz; mesto Cernovice; iz mestnega ozemlja.

Živina, ki se uvažá, mora imeti s seboj oblastveno izdane živinske potne liste, ki izpričujejo, da v okraju, od koder prihaja živina, in v sosednjih občinah, oziroma v obmejnem občinskem okolišu, zadnjih 40 dnij pred odposlatvijo dotične živine ni bilo nanjo prenesljive bolezni in bolezni, ki zanjo velja zglasilna dolžnost.

Kadar se med takó pospelo živino na postaji, kamor je določena, konstatira kakšna kužna bolezen, tedaj se dotični živinski transport zavrne nazaj na oddajno postajo, od koder je prišel, v kolikor se ne doputi, da bi sé živina ne prepeljala morebiti v javno kladnico, ki je z železniško postajo zvezana z železniškim kolovozom.

Predstojee odredbe stopijo takoj v veljavo.

Živinski transporti, ki bi se vpeljali zoper to prepoved, se zasežejo v zmislu § 155. zakonskega člena VII. iz leta 1888.

To se po razpisu c. kr. ministerstva za notranje stvari z dne 12. oktobra 1899. l., št. 34.047., daje na občno znanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1899.

Listnoca uredništva.

J. H. v B. Seveda smete zahtevati, a če Vam ne ugodijo, se morate pritožiti na namestništvo v Trst.

J. Č. v Št. P. Cen za galico in žveplo za prihodnje leto se ne moremo prijaviti, toliko pa vemo, da bo stala galica nad 30 kr. kg, in žveplo okoli 8 1/2. — Tudi sedaj morete njive in vinograde pognojiti z umetnimi gnojili. Opozarjamo Vas na spise »Gnoj in gnojenje«. Polivanje travnikov z gnojnicjo v zvezi z umetnimi gnojili je zelo priporočeno. Z gnojnicjo se travniki polivajo jeseni ob dežju ali pozimi na sneg.

G. L. v K. Rano bo treba na vsak način žgati; to pa more narediti le žininozdravnik. Poskusite rano štipati z dermatolom, kterege dobite v lekarni.

J. G. v V. L. Ne vemo, kaj menite z besedo »senka«. Če menite prvo tele od krave, Vam odgovorimo, da je tako tele sicer dobro za pleme, a navadno je slabotno in se ne razvija uspešno, zato umni živinorejci takih telet ne priveržejo radi.

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah štev. 3.

Št. 20. V Ljubljani, 31. oktobra 1899. Leto XVI.

Tržne cene.

Deželni pridelki:

V Ljubljani, 31. oktobra 1899. (Izvirno poročilo.)

Semena: Domača detelja novo blago gld. 60.— kr. do gld. 65.— kr.; nemška detelja (lucerna) gld. 55.— kr. do gld. 60.— kr.; gorenjska repa gld. 30—35 kr.; laneno seme, domače ozimno gld. 11.— kr.; konopno seme gld. 14.— kr. do gld. 14-25 kr.; kuminovo seme gld. 26.— kr. do gld. 26.50 kr.

Fižol: Rudeči ribniški gld. 9.30 kr.; rudeči Hrvat gld. 8.50 kr.; prepeličar (koks) gld. 10.50 kr. (Vse cene semen in fižola veljajo za 100 kg čiščenega blaga, kakor ga kmetovalci pripeljejo na prodaj i. s. novo blago.)

Suhe češplje: v dimu sušene gld. 15.— kr. do gld. 16.— kr. brez dima sušene gld. 14.— kr. do gld. 15.— kr.

Orehi domači: gld. 17.50 kr. do gld. 18.— kr.

Ječice nove: gld. 3.50 kr. do gld. 4.50 kr. za 100 klg.

Međ: po gld. 34.— kr.

Kože. Goveje, težke nad 40 kg po gld. 36.— kr. do gld. 40.— kr.

težke od 30 do 40 kg " " " " 32.— " "

lahke " " " " 30.— " " " 32.— " "

(Te cene veljajo za 100 kg in sicer za kože izdelane po tukajšnjih običajih z rogovi vred. Bikove kože po 25 kr. klg.)

Telečje kože: 50 kr. za kg.

Kozličeve kože: po gld. —.85 kr. do gld. —.90 kr.

Svinjske kože: Čiste, brez napak 32 kr. za kg.

Druge vrste 17 do 23 " " "

Kože lisic po gld. 3.— do 4.—

kun " " 12.— " 13.—

dihurjev " " 2.— " 3.—

vidr " " 12.— " 13.—

Kože zajcev po gld. 10.— za 100 komadov.

Pepelika (potoš) po gld. 16.— 100 kg.

Žito:

V Ljubljani, 31. oktobra 1899. Pšenica gld. 9.20 kr., rž gld. 7.10 kr., ječmen gld. 6.65 kr., oves gld. 6.20 kr., ajda gld. 8.75 kr., proso gld. 9.50 kr., tursica stara gld. 6.60 kr., nova gld. 5.50 kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 10.— kr., fižol gld. —.— kr., seno gld. 1.80 kr., slama gld. —.— kr. (Vse cene veljajo za 100 klg.)

Na Dunaji, 31. oktobra 1899. Pšenica gld. 8.46 kr., rž gld. 6.60 kr., ječmen gld. 5.80 kr., oves gld. 5.80 kr., tursica stara gld. 6.50 kr., nova gld. 5.35 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogr.)

Hiša s skednjem,

hlevom, svinjakom, kozolcem, zemljiščem i. t. d. je naprodaj v Rovtah pri Logatcu, 17 minut od župne cerkve. Lega je lepa, svet je rodovit, poslopja so vsa v dobrem stanu. — Več pove

nadučitelj A. K. Sezun,

(70-1) pošta Rovte pri Logatcu, Notranjsko.

Še nekaj tisoč

na suho cepljenih, popolnoma zaraščenih in dobro okoreninjenih

— t r t —

raznih dobrih vrst, oddam jeseni tekočega, odnosno spomladi prihodnjega leta iz svoje trtnice v Krškem (pošta in postaja Videm-Krško, Kranjsko.)

Vrste za bele vina: Ital. rizling, kraljevina, beli burgundec, žlahtina (spanjol) bela in rudeča, veltinec, moslavina, silvanec, plavec, grganja ter nekaj traminca in rulandeca.

Vrste za črna vina: Portugalka, modra frankinja, istrski refošk, žametasta črnina (kavščina), ter tirolske vrste: negrara in teroldigo; dalje nekaj črnega burgundeca.

Podlaga je čista riparija portalis in rupestris montikola. Vrste so popolnoma zanesljive in čiste, nepomešane, ker sem dobil cepiče iz sloveče vinarske šole na Tirolskem.

Cene: Enoletne cepljenke à 10 gld. 100 komadov

Dvoletne " " à 12 " 100 "

Ob enem z naročitvijo naj se mi blagovoli vpslati 25% are. Kdor naroči toraj za 10 gld. trt, vpslati mora 2 gld. 50 kr. are. Na naročitev brez are se pri osebah meni nepoznanih, ne bo oziralo.

Priporočam se sl. občinstvu, da me blagovoli v tem za obeni blagor prekoračnem podjetju po možnosti podpirati. — Vsi, ki so lansko leto trte od mene naročili, jih ne morejo prehvaliti, kajti od 1000 komadov je komaj 1 izostala in vse dobro vspevajo, da, mnoge so celó sad nastavile.

Spomladi naročenim trtam se cena zviša za 5%. Embalaža se bo zaračunala po lastni ceni. Prevažanje do kolodvora se ne bo zaračunalo.

Dr. T. Romih,

(62-3) mešč. učitelj v Krškem (Dolenjsko).

Stroji za napravo krme

v zimskem času!

Slamoreznice, stroji za rezanje repe in krompirja, mline za drobljenje in mečkanje žita, parni kotli za napravo živinske krme, štedilne peči z posteklenimi in neposteklenimi kotli za vstaviti, in sicer: premične in nepremične za kuhanje in parjenje živinske krme, za krompir, ter za vsako drugo gospodarsko porabo doma in na polju; dalje: rebljači za koruzo, žitne čistilnice, trijerje-prebiralnike, ročne stiskalnice za seno in slamo stalne in premakljive. Dalje vsakovrstne mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valarje, brane. Najboljše stroje za sejati „Agricola“ brez premene koles; potem samodelujoče brizgalnice za vničenje njivne gorčice izdeluje in prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnovejši, najboljši in skušeni sestavi.

PH. MAYFARTH & drug.

c. kr. edino priv. tovarne kmet. strojev, livarna in fužina na par

DUNAJ, II. Taborstrasse št 71.

Odlikovani z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastonj Zastopniki in prekupeci se iščejo. (64-3)

Schichtovo patentovano milo

z znamko labuda

je najboljše sredstvo pri vseh kožnih boleznih, bodisi pri človeku, bodisi pri živini, ravnotako pri pranju volnene ali pa svilnate robe in obleke.

Belo perilo

se osnaži z Schichtovim milom brez vsakega posebnega truda ter se na ta način perilo tako ne vničuje kakor z drugim milom, zato je to milo izdatnejše kakor vsa druga mila. — V krajih, kjer ni tega mila v zalogi, naj se

Juriju Schicht-u, Aussig a./Elbe,

tovarna za milo, olje, sveče itd.

Poštno zavoje, težke po 5 kg razpošilja, če se pošlje znesek 2 glđ. 25 kr. naprej, franko na vse kraje avstro-ogerske. (65-3)

Schichtova tovarna je v tej stroki ena največjih v Evropi.

Izdelek tega mila bil je odlikovan l. 1894 na mejnarodni razstavi na Dunaju z zlato kolajno.

Za krojače!

V olajšavo pri pri krojevanji oblek priporočam

— krojne vzorce (muštre) —

za pri krojevanje, v naravni velikosti izrezane. (69-1)
Rabijo se že skoro po vseh krajih naše domovine z najboljšim uspehom, kar pričajo vedno mi izraženi dokazi hvaležnosti. Zahtevajte cenik vzorcev, katerega pošiljam zastonj in franko.

Alojzij Kunc,

učitelj pri krojevanja v Ljubljani, Gospodske ulice.

Domača tvrdka

Josip Lorber in dr.

tovarna za stroje in livarna v Žalcu pri Celju
izdeluje in prodaja po **tovarniški ceni:**

Najboljše in najcenejše travniške brane,

najizbornejše slamoreznice, najnovejše mlatilnice z ležiščem na krogle, istotako stiskalnice in mline za grozdje in sadje, geple itd.

Najboljše možnarje za streljanje proti toči, kakor tudi v nalašč zato napravljive cilindre po prav solidni ceni. (14-8)

Prezame v najboljšo in točno izvrško vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela za tovarne, mline, žage in druge obrtniške naprave, istotako prevzame vsak stroj v najtemeljitejšo in cenejšo popravo.

Za vsak možnar, stroj, sploh za vsako delo se jamči

Tovarniške cene.

Važno za kmetijstvo!

Doktor Trnkoczy-a redilna in hranilna štupa za **prašiče.**

Najboljše redilno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi v tvorbo mesa in tolašče. — 1 zamotek 25 kr., 5 zamotkov samo 1 glđ. (5-5)

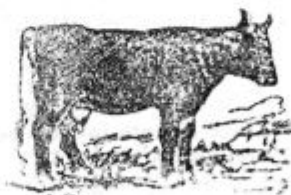

Varstvena znamka.

Doktor Trnkoczy-a redilna štupa za

živino

za notranjo rabo pri kravah in konjih. Rabi se skoraj 50 let z najboljšim uspehom, če živina neče žreti in da se zboljša mleko. — 1 zamotek z navodom o uporabi 50 kr., 5 zamotkov samo 2 glđ.

Varstvena znamka.

Doktor Trnkoczy-a redilna in hranilna štupa za **kuretnino.**

Najboljše zavarovano, redilno in dietetično sredstvo za notranjo rabo, pospešuje tvorbo jajc. Za kure, purane, gosi, race itd. — 1 zamotek 25 kr., 5 zamotkov samo 1 glđ.

Varstvena znamka.

Dobiva se v lekarni Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.

Pismena ali pa z dopisnico za 2 kr. pod gorenjim naslovom vplazna naročila se najlože in najceneje izvršujejo po pošti. V tem slučaju se prosil natančnega naslova sprejemalčevega (ime, kraj, hišna številka, zadnja pošta in dežela).

Ameriško patentovane
ne varjene verige iz jekla,

katere so sedaj pri vojaki kot konjske ujzde predpisane, so dvakrat močnejše od varjenih, zelo lahke in ceneji kakor vse druge verige.

(10-13)

• Vse vrste, z mnogimi pohvalnimi pismi, pošilja brezplačno. •

Akcijaska družba fužin za jeklo v Beli peči na Gorenjskem
(popreje Goeppinger & Comp.)

Te vrste verig dobi se v vsaki večji trgovini za železo.

F. P. VIDIC & drug.

Ljubljana, Prešernove ulice

priporočajo po najnižji ceni pripoznano najboljše kakovosti: zarezano strešno opeko (Strangfalz-ziegel) rudečo in črno; nadalje

zidarsko opeko;

Romancement, lastnega izdelka iz tovarne v Šmarci pri Kamniku; dovški Portland cement; vsakovrstne peči v raznovrstnih barvah in oblikah; šamotni in cementni tlak; cevi iz kamenine za stranišča in vodovode; ognjetrodno opeko, ter vse v stavbarsko stroko spadajoče predmete. (34-14)

Najboljši prašek za živino

je **Barthelovo klajno apno**; ono prepreči li-zavost in glodanje lesa, prepreči mehčanje kosti, prepreči hujšanje, naredi živino ješčo, okrepi prebavljanje, pomnoži mleko ter jajca, naredi živino močnejšo in tvori trdo meso. (4-14)

Za vsako žival neobhodno potrebno. — Popisi zastoj. — Pošiljatve po 5 kg. kot poskus za 1 glđ.

Dalje je v zalogi **maža za vozove** (Sparwagenfett), **vaselin**, **olje** itd. po nizki ceni.

Miha Barthel in drug,

Dunaj X. Keplergasse št. 20.

KATHREINER-
Kneippova
sladna kava.

Stara mamica, si meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovih krah. Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kava: kavina pijača v stotisočero redovinah.

(1-11)

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žveplanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju, II., Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo! — Ceniki brezplačno!

(15-16)

☛ Pred ponarejenjem se je posebno treba varovati. ☛

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske jame po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Ohjava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 6 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Čebre, kadi, kible za mast, vsakovrstne škafe in košare, izborne pipe, ter sploh vso drugo gospodarsko robo priporoča po nizki ceni Matko Arko, trgovec z suho robo v Ljubljani, semeniško poslojpe. (153)

Več tisoč 2letnih borovih in 3letnih smrekovih sadik, prve po 2 gl., druge po 2 gl. 50 kr tisoč je naprodaj pri Andrej Rovanu, županu na Colu pri Vipavi. (156)

Posestvo, i. s polovico svojega posestva, okoli 140 oralov, ležeče v Spod. Kanomlji, občina Spodnja Idrija, prodam ali skupno ali v posameznih parcelah. Posestvo obstoji iz senožeti, primernimi prostori za napravo njiv in gozdnih delov. Več pove Andrej Svetličič, posest. v Spod. Kanomlji, pošta Idrija (161)

Grozdne mlina, sestavljene po navodilu g. Rih. Dolenca, vodje kmetijske šole na Grmu, izdeluje Ivan Trošt, posodar na Slapu, pošta Vipava. Cena 16 gl. 50 kr. (164)

Posestvo, obstoječe iz gospodarskega poslojpa in 68 oralov zemlje, je naprodaj. Več pove Francisek Pišek v Ostrožniku, pošta Mokronog. (165)

Surovo maslo, namizno, najfinejše, vsak dan sveže, razpošilja franco vsake pošne postaje kg gl. 1:10, mlekarska zadruga v Zagorju ob Savi. (168)

Konj, sivec, čez 17 pesti visok, 7 let star; dalje lepa, sicer že rabljena, a vendar še v dobrem stanu nahajajoče se kočija, je naprodaj po zmerni ceni v grajsčini Klevevž, pošta Šmarjeta, Dolenjsko. (169)

Štirje gozdi, jako lepo zaraščeni, prodali se bodo 6 novembra t. l. na prostovoljni javni dražbi — Kupci naj se oglasijo pri Bučarju v Rudniku pod Ljubljano. (170)

Trsje na suho cepljeno, najboljših vrst, z ameriško podlago, portals, iz neokuženega okraja, odda več tisoč, Tomaž Smeš v Šmarji pri Jelšah Sp. Štajersko. (171)

Marelci, klosterneuburških, najboljših, lepo vzgojene, eno in dveletne ima naprodaj več sto Ed. Žvanut, posestnik v Lozicah, pošta St. Vid nad Vipavo. (172)

13 ovac in 3 ovne trbiškega plemena vse za pleme sposobno, proda po nizki ceni Ant. Kržišnik, posest. na Bukovem vrhu št. 26., pošta Poljane nad Šk. Loko. (173)

Hišo z gostilno, vse gostilniško orodje, gospodarsko poslojpe in kovačnica, zraven pa zemljišče s 30 mernikov posetve in več travnikov se daje prostovoljno v najem na Črnivcu pri Lovrencu blizu Brezij ob državni cesti proti Radovljici. Več izve se pri Lovrencu na Črnivcu pošta Radovljica. (174)

Vsakovrstne poljedelske stroje

posebno izborne **slamoreznice**, patent „Austria“ najnovejše sestave, št. 7, 6, 5, 4, ki se gonijo z nogo ali pa na gepelj priporoča

Ivan Komatič

Ljubljana, — Dunajska cesta št. 8. — Ljubljana.

Cene nizke!

Ivan Majdič

trgovina z žitom in deželnimi pridelki v Kranju

kupuje po najvišji ceni raznovrstno **žit**, **fižol**, **laneno in deteljno seme**, **suhe jedilne gobe**, **krompir**, **želod**, **divji kostanj**, **smrekove in borove šterže** in druge **deželne pridelke** tako v malih množinah kot v celih vagonih.

Istotam dobiva se **žit** in **drugi pridelki** po najnižji dnevni ceni!

(67—2)

JOSIP LEUZ

trgovec

(16—10)

v Ljubljani, Reselnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstni **semenski krompir**; za seme ima v zalogi: **zgodnji češki rožnik**, **češki onejidovec**, **beli okrogli češki krompir** in **rumeni krompir** itd., nadalje izvrstno jedilno **čebulo**, **čebulček**, **suhe gobe**, **semenski oves**, **ajdo**, **laneno seme**, **suhe hruške** krljice itd. itd. —

Nadalje kupuje vsakovrstno **fino namizno sadje** za **mošt**, kakor **hruške** in **jabolka** tudi v celih vagonih.

Razglas.

S privoljenjem c. kr. namestništva v Trstu otvorijo se v Cerknem

štirje novi živinski semnji

in sicer:

1. **Sredpostni ponedeljek**, ako je pa ta dan praznik, en dan kasneje.

2. **Dne 23. aprila**, ako je pa ta dan praznik, en dan pozneje.

3. **Dne 14. septembra**, ako je pa ta dan praznik, en dan kasneje.

4. **Dne 4. novembra**, ako je pa praznik, potem pa drugi dan.

Prvi semenj otvori se vže v tekočem letu dne 4. novembra. (63—2)

Opozarja se živinorejce in živinske kupce na novo vpeljane živinske semnje.

Županstvo v Cerknem na Goriškem,

dne 14. septembra 1899.

A. Kosmač, župan.

Vsakovrstno opeko, (19—16)

kakor zarezano strešno opeko (Strangfalz-Dachziegel) in prešano zarezano opeko (Marseiller gepresste Dachziegel) navadno izdelano in s terom napojeno (črno) prodajata po najnižjih cenah

Knez & Supančič,

tovarna za opeko v Ljubljani.

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da prevzamem in izvršujem točno naročila na

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Pošiljatve v omotih po 5 kg oddajam po pošti, one od 30 kg naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljatve se izplačajo vsakomur, posebno p. n. gg krčmarjem, družinam in očim, ki rabijo za dom različne jestvine ali želé o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr. **morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje** itd. — Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni. — Cenike dopošljem radovoljno in brezplačno. — Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dati blagó po tako nizkih cenah, da se ne bojim konkurence. — Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegan,

(42-9)

Trst, ulica S. Francesco št. 6.

F. P. VIDIC & drug.

Ljubljana, Prešernove ulice

priporočajo po najnižji ceni pripoznano najboljše kakovosti: zarezano strešno opeko (Strangfalz-ziegel) rudečo in črno; nadalje

zidarsko opeko;

Romancement, lastnega izdelka iz tovarne v Šmarci pri Kamniku; dovški Portland cement; vsakovrstne peči v raznovrstnih barvah in oblikah; šamotni in cementni tlak; cevi iz kamenine za stranišča in vodovode; ognjetrдно opeko, ter vse v stavbarsko stroko spadajoče predmete. (84-13)

Najboljši prašek za živino

je **Barthelnovo klajno apno**; ono prepreči izzavost in glodanje lesa, prepreči mehčanje kosti, prepreči hujšanje, naredi živino ješčo, okrepi prebavljanje, pomnoži mleko ter jajca, naredi živino močnejšo in tvori trdo meso. (14-13)

Za vsako žival neobhodno potrebno. — Popisi zastoj. — Pošiljatve po 5 kg. kot poskus za 1 gld.

Dalje je v zalogi **maža za vozove** (Sparwagenfett), **vaselin, olje za stroje** itd. po nizki ceni.

Miha Barthel in drug,

Dunaj X. Keplergasse št. 20.

KATHREINER- Kneippova sladna kava.

Stara mamica, do meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. Pri živčnih, srčnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najprijubljenjša kavana pijača v stotisočera redovinah.

(1-10)

Noviĉ znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Noviĉ znižane cene!

Trijerji (ĉistilni stroji za žito) v natanĉni izuršitvi

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žveplanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju, II./, Praterstrasse 49.

Zastopniki se išĉejo! — Ceniki brezplaĉno!

(15-15)

☛ Pred ponarejenjem se je posebno treba varovati. ☛

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske jeme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Nenudje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Čebre, kadi, kible za mast, vsakovrstne škafe in košare, izborne pipe, ter sploh vso drugo gospodarsko robo priporoča po nizki ceni Matko Arko, trgovec z suho robo v Ljubljani, semeniško poslopje. (153)

Več tisoč 2letnih borovih in 3letnih smrekovih sadik, prve po 2 gl., druge po 2 gl. 50 kr tisoč je naprodaj pri Andrej Rovanu, županu na Colu pri Vipavi. (156)

Posestvo, i. s. polovico svojega posestva, okoli 140 oralov, ležeče v Spod. Kanomlji, občina Spodnja Idrija, prodam ali skupno ali v posameznih parcelah. Posestvo obstoji iz senožeti, primernimi prostori za napravo njiv in gozdnih delov. Več pove Andrej Svetličič, posest. v Spod. Kanomlji, pošta Idrija. (161)

Bika, muricodolske pasme, 14 mesecev star, 125 cm visok, jako lep, proda Josip Maver v Taboru, pošta Zagorje ob Savi. (162)

Sadnega mošta, več hektolitrov, po 9 kr. liter, ima naprodaj Matija Lunder, posest. v Zalezju, pošta Nova Vas pri Rakeku. (163)

Grozdne mline, sestavljene po navodilu g. Rih. Dolenc, vodje kmetijske šole na Grmu, izdeluje Ivan Trošt, posodar na Slapu, pošta Vipava. Cena 16 gl. 50 kr. (164)

Posestvo, obstoječe iz gospodarskega poslopja in 68 oralov zemlje, je naprodaj. Več pove Frančišek Pišek v Ostrožniku, pošta Mokronog. (165)

Grozdni in sadni mlini, dobe se po 8, 10 in 12 gl., dobro in zanesljivo izdelani, tako tudi razni panji, čebelarstvo orodje in čebele po nizki ceni. (Cenik brezplačno.)

500 žlahtnih sadnih drevesc, 3, 4 in 5letnih, po 25, 30 in 35 kr. komad, raznih vrst (Bobovke, Ivanovke in dr. moštнице).

Pritlikovci, jabolka in hruške od 50 kr do 1 gl. komad.

Rože od 30 do 50 kr. komad.

Špargelji, 1, 2 in 3letni, 100 komadov po 2, 3 in 4 gl., krepki sadeži.

Dva glasovirja, eden 120 in drugi 250 gl., zadnji koncertni, oba dobra, tudi na obroke, ima naprodaj Jos. Klopčič v St. Petru v Savinjski dolini. (167)

Surovo maslo, namizno, najfinejše, vsak dan sveže, razpošilja franco vsake poštne postaje kg gl. 1-10, mlekarska zadruga v Zagorju ob Savi. (168)

Ivan Majdič

trgovina z žitom in deželnimi pridelki v Kranju kupuje po najvišji ceni raznovrstno žito, fižol, laneno in deteljno seme, suhe jedilne gobe, krompir, želod, divji kostanj, smrekove in borove šterže in druge deželne pridelke tako v malih množinah kot v celih vagonih.

Istotam dobiva se žito in drugi pridelki po najnižji dnevni ceni! (67-1)

Ameriško patentovane

ne varjene verige iz jekla,

ktre so sedaj tudi pri vojaki kot konjske uizde predpisane, so dvakrat močnejše od varjenih, zelo lahke in ceneje kakor vse druge verige.

(40-11)

• Vzorci, z mnogimi pohvalnimi pismi, pošilja brezplačno. •

Akcijska družba fužin za jeklo v Beli peč na Gorenjskem (popreje Goepfinger & Comp.)

Te vrste verig dobi se v vsaki večji trgovini za železo.

Razglas.

S privoljenjem c. kr. namestništva v Trstu otvorijo se v Cerknem

štirje novi živinski semnji

in sicer:

1. Sredpostni ponedeljek, ako je pa ta dan praznik, en dan kasneje.

2. Dne 23. aprila, ako je pa ta dan praznik, en dan pozneje.

3. Dne 14. septembra, ako je pa ta dan praznik, en dan kasneje.

4. Dne 4. novembra, ako je pa praznik, potem pa drugi dan.

Prvi semenj otvori se vže v tekočem letu dne 4. novembra. (63-1)

Opozarja se živinorejce in živinske kupce na novo vpeljane živinske semnje.

Županstvo v Cerknem na Goriškem,

dne 14. septembra 1899.

A. Kosmač, župan.

JOSIP LEUZ

trgovec

(16-9

v Ljubljani, Reseljnova cesta

kupuje in prodaja vsakovrstni semenski krompir; za seme ima v zalogi: zgodnji češki rožnik, češki onejidovec, beli okrogli češki krompir in rumeni krompir itd., nadalje izvrstno jedilno čebulo, čebuljček, suhe gobe, semenski oves, ajdo, laneno seme, suhe hruške krljke itd. itd. —

Nadalje kupuje vsakovrstno fino namizno sadje za mošt, kakor hruške in jabolka tudi v celih vagonih.

↔ Domača tvrdka ↔

Josip Lorber in dr.

tovarna za stroje in livarna v Žalcu pri Celju izdeluje in prodaja po tovarniški ceni:

Najboljše in najcenejše travniške brane,

najzbornejše slamoreznice, najnovejše mlatilnice z ležiščem na krogle, istotako stiskalnice in mline za grozdje in sadje, geple itd.

Najboljše možnarje za streljanje proti tobi, kakor tudi v nalašč zato napravljene cilindre po prav solidni ceni. (14-7)

Prevzame v najboljšo in točno izvrško vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela za tovarne, mline, žage in druge obrtniške naprave, istotako prevzame vsak stroj v najtemeljitejšo in cenejšo popravo.

Za vsak možnar, stroj, sploh za vsako delo se jamóti.

↔ Tovarniške cene. ↔

Stroji za napravo krme

v zimskem času!

Slamoreznice, stroji za rezanje repe in krompirja, mline za drobljenje in mečkanje žita, parni kotli za napravo živinske krme, štedilne peči z posteklenimi in neposteklenimi kotli za vstaviti, in sicer: premične in nepremične za kuhanje in parjenje živinske krme, za krompir, ter za vsako drugo gospodarsko porabo doma in na polju; dalje: rebljači za koruzo, žitne čistilnice, trijerje-prebiralnike, ročne stiskalnice za seno in slamo stalne in premakljive. Dalje vsakovrstne mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valarje, brane. Najboljše stroje za sejati „Agricola“ brez premene koles; potem samodelujoče brizgalnice za vničenje njivne gorčice izdeluje in prodaja pod jamstvom kot posebnost v najnovejši, najboljši in skušeni sestavi.

PH. MAYFARTH & drug.

c. kr. edino priv. tovarne kmet. strojev, livarna in fužina na per
DUNAJ, II. Taborstrasse št 71.
Odlikovan z nad 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami
Obširne cenike in mnogoštevilna priznanska pisma zastavlj.
Zastopniki in prekupei se iščejo. 64-1)

Razglas.

S privoljenjem c. kr. namestništva v Trstu
otvorijo se v Cerknem

štirje novi živinski semnji
in sicer:

1. Sredpostni ponedeljek, ako je pa ta dan praznik, en dan kasneje.
2. Dne 23. aprila, ako je pa ta dan praznik, en dan pozneje.
3. Dne 14. septembra, ako je pa ta dan praznik, en dan kasneje.
4. Dne 4. novembra, ako je pa praznik, potem pa drugi dan.

Prvi semenj otvori se vže v tekočem letu dne 4. novembra. (63-1)

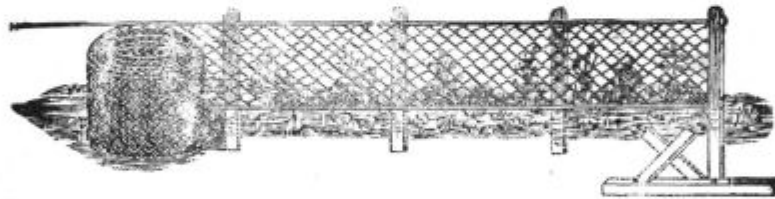
Opozarja se živinorejce in živinske kupce na novo vpeljane živinske semnje.

Županstvo v Cerknem na Goriškem,

dne 14. septembra 1899. (2)

A. Kosmač, župan.

Praktične in cene
žične ograje

Mrežaste modroce za
postelje

Evgen Ivanc, Sodražica (Kranjsko)

ponuja sl. občinstvu v naročbo vsakovrstne mreže iz žice, za ograje vrtov, kurjih dvorišč, za preprežek v oknih in linah, za presipanje peska in gromoza, za noge snažiti i. t. d. Izdeluje in ima vedno v zalogi: elastične mrežaste modroce za postelje, medne in železne tkanine, za stroje, mline, i. t. d. — vsakovrstna sita in rešeta za tovarne, mline, čiščenje žita ter razne lesene izdelke za kuhinjo i. t. d.

— Cenilnike na zahtevanje brezplačno! —

(11-13)

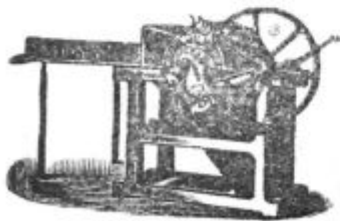
Jako znižane cene.

Najboljše mlatilnice, vratila (gepeljne), slamoreznice, čistilnice, stiskalnice za sadje in grozdje, se najcenejše kupi pri

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta 18

kjer je vedno velika izbira in se lahko vsakdo prepriča, da tukaj boljše in cenejše kupi, kakor od agentov ali direktno iz tovarn, ker tukaj stroj vidi, pod jamstvom in ga tudi za poškušnjo dobi.

Dobrim posestnikom se dovoljujejo tudi plačila na obroke.

(49-4)

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske jeme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Čebre, kadi, kible za mast, vsakovrstne škafe in košare, izborne pipe, ter sploh vso drugo gospodarsko robo priporoča po nizki ceni Matko Arko, trgovec z suho robo v Ljubljani, semeniško poslopje. (153)

Lesene mlince za grozdje in sadje izdeluje po nizkih cenah Matija Lunder v Zalesju, pošta Nova vas pri Rakeku. (154)

Prosekarjovega mošta 10 hl je naprodaj pri Alojziju Nabergoju na Proseku št. 23. (155)

Več tisoč 2letnih borovih in 3letnih smrekovih sadik, prve po 2 gl., druge po 2 gl. 50 kr tisoč je naprodaj pri Andreju Rovanu, županu na Colu pri Vipavi. (156)

Mlin, na Lazih, občina Zg. Tuhinj nad Kamnikom je naprodaj. Isti stoji blizu d-želne ceste, ter ima toliko vodno moč, da žene 5 kamnov in stope. Sedaj je brez oprave. Vp rabit se da tudi za veliko fužino. Natančneje pove Jakob Hribar, posestnik v Cirkušah, pošta Kamnik. (157)

Semensko pšenico in druga žita, lepša in čistejša od banaških in drugih žit, prodaja po zmernih cenah Ant. Černe, posestnik v Tomaju, pošta Sežana, Primorsko. Nadalje preskrbuje in informuje kupce in gostilničarje vnanjih dežel z vini kraških, vipavskih in istrskih pokrajin. (158)

34 ovac in 2 ovna (ovac je 22 belih in 12 črnih) proda France Margon, posestnik v Trnju, pošta Št. Peter na Krasu. Cena po dogovoru. Istant se sprejme dober in razumen ovčar za 160 ovac pasti. Plačilo in drugo po dogovoru. (159)

Dva psa „bernardinca“ sta ceno naprodaj v Salkanu pri Gorici. Več se izve v Blasnikovi tiskarni v Ljubljani. (160)

Ameriško patentovane

ne varjene verige iz jekla,

ktore so sedaj tudi pri vojaki kot konjske ujzde predpisane, so dva krat močnejše od varjenih, zelo lahke in ceneje kakor vse druge verige

(40-10)

● Vzorci, z mnogimi pohvalnimi pismi, pošilja brezplačno. ●

Akcijska družba fužin za jeklo v Beli peči na Gorenjskem (popreje Goepfinger & Comp.)

Te vrste verig dobi se v vsaki večji trgovini za železo.

Domača tvrdka

Josip Lorber in dr.

tovarna za stroje in livarna v Žalcu pri Celju izdeluje in prodaja po **tovarniški ceni:**

Najboljše in najcenejše travniške brane,

najzbornejše slamoreznice, najnovejše mlatilnice z ležiščem na kroglo, istotako stiskalnice in mlince za grozdje in sadje, geple itd.

Najboljše možnarje za streljanje proti toči, kakor tudi v nalašč zato napravljene cilindre po prav solidni ceni. (14-6)

Prevzame v najboljšo in točno izvrško vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela za tovarne, mlince, žage in druge obrtniške naprave, istotako prevzame vsak stroj v najtemeljitejšo in cenejšo popravo.

Za vsak možnar, stroj, sploh za vsako delo se jamči.

Tovarniške cene.

Razpis.

Služba veščega trtorejca v podružnični trtnici v Trzišču pri Mokronogu na Dolenjskem z letno plačo **500 gl.** se s tem razpisuje. Zahteva se razun strokovnega znanja tudi znanje slovenskega ali kakega drugega jugoslovanskega jezika, ker je z delovanjem v trtnici združen pouk ljudstva v vzgoji (cepljenju) ameriških trt. Razun letne plače dobi se za vsako praktično pv. učevanje po okraju po 2 gl. na dan in povrnitev voznih stroškov. Nastop službe dne 1. januarja 1900. — S spričali opremljene prošnje (za to službo) do 15. oktobra t. l. pri podpisnem načelnikstvu.

Načelnikstvo kmetijske podružnice v Mokronogu

dne 14. avgusta 1899.

(60-2)

J. A. graf Barbo, načelnik.

Žitne čistilnike

(pajkeljne)

najboljše in najnovejše sestave v raznih velikostih

zdeluje

MIHA LEVC v Dobu (na Gorenjskem).

Uzorni čistilnik je razstavljen v pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani (Salendrove ulice št. 3), koder si ga morejo kmetovalci, mudeč se v Ljubljani, ogledati. (48-5)

Schichtovo patentovano milo

z znamko labuda

je najboljše sredstvo pri vseh kožnih boleznih, bodisi pri človeku, bodisi pri živini, ravnotako pri pranju **volnene ali pa svilnate robe in obleke.**

Belo perilo

se osnaži z Schichtovim milom brez vsakega posebnega truda ter se na ta način perilo tako ne vničuje kakor z drugim milom, zato je to milo izdatnejše kakor vsa druga mila. — V krajih, kjer ni tega mila v zalogi, naj se isto naroči naravnost pri

Juriju Schicht-u, Aussig a./Elbe,

tovarna za milo, olje, sveče itd.

Poštno zavojce, težke po 5 kg razpošilja, če se pošlje znesek 2 gl. 25 kr. naprej, franko na vse kraje avstro-ogerske. (65-1)

Schichtova tovarna je v tej stroki ena največjih v Evropi.

Izdelek tega mila bil je odlikovan l. 1894 na mejnarodni razstavi na Dunaju z zlato kolajno.

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da prevzamem in izvršujem točno naročila na

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Pošiljatve v omotih po 5 kg oddajam po pošti, one od 30 kg naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljatve se izplačajo vsakomur, posebno p. n. gg krčmarjem, družinam in oćim, ki rabijo za dom različne jestvine ali želé o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr. **morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje** itd. — Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki cení. — Cenike dopošljem radovoljno in brezplačno. — Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in zamorem dajati blagó po tako nizkih cenah, da se ne bojim konkurence. — Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegan,

(42-7)

Trst, ulica S. Francesco št. 6.

F. P. VIDIC & drug.

Ljubljana, Prešernove ulice

priporočajo po najnižji cení pripoznano najboljše kakovosti: zarezano strešno opeko (Strangfalz-ziegel) rudečo in črno; nadalje

zidarsko opeko;

Romancement, lastnega izdelka iz tovarne v Šmarci pri Kamniku; dovški Portland cement; vsakovrstne peči v raznovrstnih barvah in oblikah; šamotni in cementni tlak; cevi iz kamenine za stranišča in vodovode; ognjetrodno opeko, ter vse v stavbarsko stroko spadajoče predmete. (34-11)

Vsakovrstno opeko, (19-14)

kakor zarezano strešno opeko (Strangfalz-Dachziegel) in prešano zarezano opeko (Marseiller gepresste Dachziegel) navadno izdelano in s terom napojeno (črno) prodajata po najnižjih cenah

Knez & Supančič,

tovarna za opeko v Ljubljani.

KATHREINER-

Kneippova
sladna kava.

Stara mamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. Pri živčnih, arčnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najprijetnejša kavinna pijača v stotisočero rodovinah.

(1-8)

Vnovič znižane cene!

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi

Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žveplanje trt.

Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah. Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju, II./, Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo! — Ceniki brezplačno!

(15-14)

☛ Pred ponarejenjem se je posebno treba varovati. ☛

Mala naznanila.

Vsak ud c. kr. kmetijske družbe kranjske lase po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objave med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Vina »Izabele« 5 polovnjakov se proda. Več pove Fr. Schneider v Ljutomeru, Štajersko. (145)

Svinje 1½ leta staro, za pitanje, proda Anton Šemrov na Medvedjem brdu, pošta Godovič. (146)

Zrebec, jako lep, temnobele barve, 2½ leta star, potem eno kobilco (lichtfuchs), prav lepa, 2½ leta stara, sta naprodaj pri Karolu Počivalniku, posestniku in hotelirju v Ljubljani. Sv. Petra cesta, »Hotel Lloyd«. (147)

Petelin, plimouth-rok plemena, izredno velik, izboren za plemenitev, je naprodaj. Kje, pove upravništvo tega lista. (148)

5 sodov, velikih, močnih, praznih, od 40—50 vedrov, posebno pripravi sedaj za češplje proda po izvanredno nizki ceni Peter Strel ml., posest. in trgovec v Mokronogu, Dolenjsko. (149)

Devet prascev od svinje, ki je že 5krat vrgla proda Matija Vidmar, posestnik v Št. Jurju pri Kranju. (150)

Za mlinarja ali žagarja se takoj sprejme v stalno službo neoznjen človek, srednje starosti, ki je pošten in v teh opravilih dobro izvežban. Prosilci naj se obrnejo na oskrbnitvo grajščine Grmače, pošta Šmartno pri Litiji. (151)

Sirarja, tudi začelnika, večšega v izdelovanju sira in surovega masla, sprejme mlekarška zadruga v Zagorju ob Savi. (152)

Cebre, kadi, kible za mast, vsakovrstne škafe in košare, izborne pipe, ter sploh vso drugo gospodarsko robo priporoča po nizki ceni Matko Arko, trgovec z suho robo v Ljubljani, semeniško poslopje. (153)

Ameriško patentovane ne varjene verige iz jekla, ktere so sedaj tudi pri vojaki kot konjske uizde predpisane, so dvakrat močnejše od varjenih, zelo lahke in ceneje kakor vse druge verige

(40—9)

● Vzorci, z mnogimi pohvalnimi pismi, pošilja brezplačno. ●

Akcijška družba fužin za jeklo v Beli peči na Gorenjskem (popreje Goepfinger & Comp.)

Te vrste verig dobi se v vsaki večji trgovini za železo.

Žitne čistilnike

(pajkeljne)

najboljše in najnovejše sestave v raznih velikostih
zdeluje

MIHA LEVC v Dobu (na Gorenjskem).

Uzorni čistilnik je razstavljen v pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani (Salendrove ulice št. 3), koder si ga morejo kmetovalci, mudeč se v Ljubljani, ogledati. (48—4)

Vsled ukaza c. kr. polj. ministerstva išče se za novo državno trtnico v Rudolfovem zanesljiv in

priden delovodja,

ki mora službo še to jesen nastopiti.

Dotični mora biti izvežban trtničar, večš slovenskega in nemškega jezika.

Lastnoročno pisane prošnje s priloženimi spričevali sprejema do 1. oktobra t. l.

Bohuslav Skalicky,

tehnični vodja državnih vinarskih zadev za Kranjsko v Rudolfovem.

Razpis.

Služba večšega trtorejca v podružnični trtnici v Trzišču pri Mokronogu na Dolenjskem z letno plačo 500 glđ. se s tem razpisuje. Zahteva se razun strokovnega znanja tudi znanje slovenskega ali kakega drugega jugoslovanskega jezika, ker je z delovanjem v trtnici združen pouk ljudstva v vzgoji (cepljenju) ameriških trt. Razun letne plače dobi se za vsako praktično poučevanje po okraju po 2 glđ. na dan in povrnitev voznih stroškov. Nastop službe dne 1. januarja 1900. — S spričali opremljene prošnje (za to službo) do 15. oktobra t. l. pri podpisnem načelnstvu.

Načelnstvo kmetijske podružnice v Mokronogu
dne 14. avgusta 1899.

(60—1)

J. A. grof Barbo, načelnik.

Peter Lassnik

v Ljubljani pri vhodu v Wolfove ulice h.-št. 1.

ZALOGA

špecerijskega, materialnega in barvnega blaga; raznovrstnih vin, delikates, mineralnih vód, poljskega in vrtnega semena.

V zalogi ima pravi Liebigov mézni izleček, Maggyjev ekstrakt za juho: slane ribe, francoske in ruske sardine, tonina, francoski in kremski ženof, vsake vrste sira. Največja izbira suhih barv; angleski lak, namreč: asfalt-, kopal- in damar za podobarje in lakirarje; črni lak za železo in usnje, špirit, lake za mizarška dela, najlepše čopiče (penzlji) za zidarje in podobarje. Mnogovrstno blago narejeno iz ščetinj, kakor lepe konjske in vsakovrstne druge krtače. Cerkvene in druge sveče. Morske gobe. Pravo ribje zdravilno olje. Največja zaloga najboljšega vina iz domačih in tujih krajev; šampanjca in likerov, najboljšega pravega ruma, araka, konjaka in vse vrste žganja. Mnogovrstne brusne kamne. Gips za deteljo; zidarski mavec in cement. Kristalna soda za perilo. Šmirgeljnov in glažnat papir za podobarje in mizarje. Velika zaloga raznoterih poljskih in vrtnih semen; japonske ajde, velikanske pese, ražj (trava za vezat). Živini posebno koristno fosforovo apno za klajo. Modro galico. Žveplo za trte. Prva zaloga mnogovrstne prave zdravilne vode iz domačih in tujih krajev: Rakoczyjeva, Fran-Josipova, Hunyadi-Janoš, Friedrichshallska grenčica; Pilnaeska, Gieshübelska, Gleichenerška voda, Konstantin- in Ema-vrelec, Selters. Slatinska in Radenska kislá voda; železnate vode Levico, Ronzegno in Guber, Marijnotopeliška mineralna voda itd., itd., zaloga Wilhelmovega kričistilnega čaja, pravi zelišni alop zoper kašelj. (51—3)

Tudi se sprejemajo najmanjša naročila, oskrbuje se takaj neimenovano blago in pošilja radovoljno po pošti, ne oziraje se na dobček, po najnižji ceni.